

Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling

Udvalget for Videnskab og Teknologi
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

./ Til udvalgets orientering fremsendes hermed i fem eksemplarer mit talepapir fra samrådet onsdag den 8. februar 2006 vedr. digitalisering af valg handlinger.

Med venlig hilsen

Helge Sander

**Ministeriet for Videnskab,
Teknologi og Udvikling**

Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post vt@vtu.dk
Netsted www.vtu.dk
CVR-nr. 1680 5408

DET TALTE ORD GÆLDER

Indledning

Jeg vil gerne takke for lejligheden til at drøfte en række spørgsmål knyttet til digitalisering af valgprocessen.

Indenrigs- og sundhedsministeren er desværre forhindret i at deltage i samrådet. Jeg vil i mit indlæg trække hovedlinjerne op fra indenrigs- og sundhedsministerens indlæg, som I er velkommen til efterfølgende at få oversendt.

Muligheden for at anvende nye digitale teknologier på dette område er et væsentligt spørgsmål, som bestemt fortjener nærmere overvejelse.

E-valg giver nogle muligheder for at styrke borgernes deltagelse i politiske valg, både når det gælder opstillingsprocessen og selve valghandlingen til forskellige fora.

**Ministeriet for Videnskab,
Teknologi og Udvikling**

Og e-valg giver ikke mindst – som det fremgår af spørgsmålet – mulighed for at skabe ”større tilgængelighed, færre fejl og mere effektive valghandlinger”.

Men der er naturligvis nogle udfordringer i forhold til blandt andet valg til Folketinget.

Det ændrer imidlertid ikke på, at der kan være mange fordele ved at arbejde for øget digitalisering af valgprocessen på en lang række områder.

Fordele, der også indgår i indenrigs- og sundhedsministerens overvejelser, om vi skal gå videre med digitaliseringen.

Spørgsmål Q

”Hvilke initiativer vil regeringen tage for at sikre forsøg med digitalisering af valgsteder med henblik på større tilgængelighed, færre fejl og mere effektive valghandlinger?”

Svar:

Det første spørgsmål vedrører forsøg med digitalisering af valgstederne.

I Videnskabsministeriet drøfter vi løbende med Indenrigs- og Sundhedsministeriet, hvordan man bedst anvender digitale teknologier på dette område.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har oplyst, at valgloven i dag åbner mulighed for, at kommunalbestyrelserne kan anvende elektroniske valglister.

I forbindelse med kommunalvalget blev der gennemført pilotforsøg med disse valglister med stor succes. Det gjorde man i seks afstemningssteder, det vil sige på et afstemningssted i hver af følgende seks kommuner: København, Frederiksberg, Glostrup, Høje-Taastrup, Odense og Aalborg Kommuner.

**Ministeriet for Videnskab,
Teknologi og Udvikling**

På baggrund af disse erfaringer kan der derfor være god grund til at arbejde videre med digitaliseringen på også dette område. Indenrigs- og Sundhedsministeriet vil bidrage til at sikre, at de erfaringer, som de seks kommuner har haft ved benyttelsen af elektroniske valglister, videreformidles til landets øvrige kommunalbestyrelser til inspiration for deres overvejelser.

Næste skridt er at overveje, om det skal være muligt at stemme elektronisk på afstemningsstederne.

Altså om borgerne skal kunne stemme ved opstilling af valgmaskiner.

Det vil i givet fald kræve en ændring af valgloven.

Regeringens holdning til elektronisk stemmeoptælling er gengivet i indenrigs- og sundhedsministerens lovforslag fra foråret 2005 om elektroniske valglister. Som beskrevet i bemærkningerne til dette lovforslag, er der en række fordele og ulemper ved elektronisk stemmeoptælling.

Samlet set er det regeringens holdning, at den endelige afvejning af fordele og ulemper ved elektronisk stemmeafgivning først kan foretages, når der er gennemført forsøg hermed. Regeringen er derfor åben over for at give lovhjemmel til forsøg på basis af et konkret egnet pilotprojekt.

Når et sådant konkret pilotprojekt foreligger – hvad der ikke gør endnu – vil indenrigs- og sundhedsministeren ud fra dette konkrete grundlag tage stilling til, om pilotprojektet er egnet til at fremsætte lovforslag.

Indenrigs- og sundhedsministeren har i den forbindelse oplyst, at der i den efterfølgende debat i Folketinget var bred politisk opbakning til ikke her og nu at indføre en egentlig forsøgshjemmel i valglovgivningen.

E-valg over internettet

En mulighed er at gå skridtet videre og give mulighed for at stemme over internettet med digital signatur til en række valg og afstemninger.

Indenrigs- og sundhedsministeren har gjort opmærksom på, at der som beskrevet i deres lovforslag om elektroniske valglister er en række betænkeligheder ved at give mulighed for at stemme over internettet ved valg til Folketinget, Europa Parlamentet, Kommuner og Regioner.

Nu er det vigtigt at gøre det klart, at valg ikke alene handler om valg til Folketinget, Europa Parlamentet, Kommuner og Regioner.

Der er masser af valg i den offentlige sektor og i foreningslivet, hvor det vil være relevant at overveje mulighederne for e-valg.

På mit eget område kan jeg for eksempel nævne universiteternes valg til de styrende organer.

Her arbejder ministeriet sammen med en række universiteter om mulighederne for at tilbyde valg med digital signatur til studerende og ansatte.

Videnskabsministeriet er også ved at lægge sidste hånd på et generelt it-redskab, der vil kunne bruges til afstemninger over nettet med digital signatur.

På den baggrund planlægger ministeriet i løbet af foråret at indbyde en række ministerier og kommunale parter til drøftelser af pilotforsøg med e-valg med digital signatur.

**Ministeriet for Videnskab,
Teknologi og Udvikling**

Spørgsmål R

”Hvilke initiativer vil regeringen tage for at sikre, at den digitale signatur i fremtiden kan anvendes på lige fod med den almindelige signatur i forbindelse med indsamling af underskrifter ved opstilling og anmeldelse af partier og kandidater i forbindelse med valg?”

Svar:

Det andet samrådsspørgsmål vedrører digitalisering af opstillingsprocessen.

Det vil forudsætte en ændring af valgloven, hvis vælgererklæringer skal kunne indsendes elektronisk med digital signatur.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har oplyst, at der ved en lovændring i 1989 blev fastlagt en mere omstændelig procedure for partianmeldelser. Ønsket om en opstramning var begrundet i, at nogle af de nye partier, der stillede op ved folketingsvalg i 1980'erne, fik langt færre stemmer end svarende til det antal vælgererklæringer, der kræves til en partianmeldelse.

**Ministeriet for Videnskab,
Teknologi og Udvikling**

Inden man ændrer valgloven og giver mulighed for at en vælger digitalt kan sende sin vælgererklæring ind til partiet, skal man derfor tage politisk stilling til, om hensynet bag opstramningen af procedureerne i 1989 fortsat kan tilgodeses.

Jeg kan supplerende oplyse, at der ikke vil være noget teknologisk til hinder for at lave en løsning, der kan modtage vælgererklæringer med digital signatur.

Jeg ser frem til at høre udvalgets bud på dette tema.